

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Recollectio Spiritvalis

Masen, Jacob

Coloniae Agrippinae, 1691

Meditatio III. De extremo judicio particulari & universali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60213)

II. Da semper operam, ut zelum animarum & vigentem retineas, & quotidiano nutrimento per considerationem motivorum ad eundem excitantium, & ferventem ejusdem à Deo postulationem, & actualem ac sedulam operationem conserves & augeas; quo enim ardentior & vivacior hic zelus fuerit, tantò alacrius & diligentius, & hoc ipso etiã plerumque fructuosius muneris tui functiones perfolves.

III. Non tam ad labores & difficultates, quas in functionibus tuis pateris, quam ad fructum & lucrum tuæ & alienæ salutis oculos reflecte; sic enim omnes dies & labores videbuntur pauci & breves præ amoris magnitudine, qua in DEUM, tuamque & aliorum animas flagrabis.

MEDITATIO III.

De extremo judicio particulari & universali.

VERITAS. A morte statim quilibet judicabitur, daturus rationem de universis bonis malisque cogitatis, verbis & operibus. (2) Deinde ultimo mundi

mundi die palàm in oculis totius creaturæ manifestabuntur secreta omnia, ad improborum confusionem, gloriam electorum, & æquitatem Dei Judicantis aperiendam. (3) Postremò sententia improbis metuenda, probis optanda pronunciabitur.

ORATIO PRÆPARATORIA usitata.

PRÆLUDIUM I. *Constitu te ante Deum Iudicem, primùm in illo momento, quando anima decedit à corpore. Deinde & in illo, quando anima rursus corpore iuncta in valle Josaphat statuetur, in totius mundi oculis.*

PRÆLUDIUM II. *Pete gratiam agnoscendi rigidissimi examinis rationem, & sententiæ severitatem, ut tanto meliori cura paratus accedas; ne semel reiectus, eternùm cadas.*

I. PUNCTUM.

CONsidera, te statim à morte ante faciem Dei Judicis, jam non ex misericordia amplius (cujus tempus cum vita finitum est) sed æquitate sola acturi, constituendum. Statutũ enim est hominibus semel mori, & post hoc judicium. Quid hinc futurum? respondet sapiens. *Cuncta quæ fiunt, adducet Deus in iudicium, pro omni errato, sive bonum, sive malum illud*

*A morte judi-
di. alit Deus
hominem ex
rigore justitiae.*

Heb. 9 v.
27. Eccle-
siaz. 12. v. 14.

Matt. 12.
v 27.

Nihil in-
discussum
manebit,
nec otio-
sum quidē
verbum.

Et peccata
aliena dis-
cutientur.

Psal. 74.
v 3.

Et honorū
operū im-
perfecti-
ones.

Job. 9 v.
21.

illud sit. Et Christus ipse exemplo rei minimæ, hujus iudicii rigorem exponit: *Dico vobis, quoniam omne verbum otiosum quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die iudicii.* Cuncta, inquam, adducet: tibi que, libro conscientię aperto, totum antea vitę tempus, cū omnibus facultatibus concessis, ita exponet, ut videas, quid actum, quid omissum, in verbis, cogitatis, operibus. O quantum hęc temporis apparebit neglecti, quantum malè impensi! quot gratiæ, & dona, tam corporis, quàm animi malè collocata! si cogitationes & verba ponderentur otiosa etiam, ah prope infinita! si peccata colligantur omnia, ah quantus horror & abominatio! si non tantum propria, sed etiam aliena, vel complicum, vel mihi commissorum, vel meo hortatu aut exemplo delinquentium peccata expendantur, quanta moles! Et si pro *omni errato etiam bono* reddenda ratio, si de se profitetur Deus: *cum accepero tempus, ego iustitias iudicabo,* si bonorum operum intentio ac perfectio etiam ad hoc examen vocanda sit, quis in aliquo tandem opere suo coram hoc iudice securè subsistet? Etsi hæc cogitatio sanctissimos viros trepidatione concussit, cū de singulis poscendam rationem poenamque exigendam scirent: ego miser peccator, vix de opere etiam bono rectè paracto securus, quomodo ante hunc Iudicem comparebo? Jobum trepidè fatentem audio: *verebar omnia opera mea,*
sciens,

sciens, quòd non parceres delinquenti. Et quid faci-
 am, cum surrexerit ad iudicandum Deus? & cum qua-
 siverit, quid respondebo illi? Si vir tantus, tam
 Deo dilectus, anxie trepidat: quo me indignum
 convertam? David hoc tam severum Dei iudicium
 etiam deprecatur: Non intres, ait, in iudicium cum
 servo tuo Domine; quia non iustificabitur in
 conspectu tuo omnis vivens. Jure horret subire,
 ubi viventium neminem iustificandum intelligit.
 Verum frustra; quia cuncta Deus adducet in
 iudiciũ. Peccatori enim dixit Deus. Tu odisti
 disciplinam & proiecisti sermones meos retrorsum,
 os tuum abundavit malitia, & lingua tua
 concinnabat dolos; sedens adversus fratrem tuum
 loquebaris, & adversus filium matris tuae ponebas
 scandalum: haec fecisti, & taciui. Existimasti
 iniquè quòd ero tui similis? arguam te & statuam
 contra faciem tuam. Intelligite haec, qui obli-
 viscimi in Deum, ne quando rapiat, & non sit,
 qui eripiat. Non poteris hunc Iudicem subterfugere,
 quia potest omnia: nec in minimo fallere,
 quia novit omnia: nec quicquã impunè deliquisse;
 quia ut bona remunerat, ita delicta hic punit
 universa. Hoc infinitae iustitiae tribunal est,
 & tribunal ultimum, quod nullam patitur
 exceptionem.

AFFECTUS. O hora metuenda, hora funesta,
 & horrenda, quam tamen effugere & declinare
 non potero! hora fortè brevi subeunda!
 O Angustia! hinc erunt accusantia peccata,

Sancti ad hoc iudicium trepidant.

Psal. 141. v. 3.

Psal. 49. v. 10.

Deus omniscius omnia in medium producet.

Timor iudicii particularis.

S. Anselm.
apud Bo-
nav. Phar.
l. 3. c. 49.

I. Cor. 11.
v. 31.
Propositum
examinandi
conscien-
tiam, & se
castigandi.

In fine muni-
di publicè
atiam Deus
omnes judi-
caturus est,

peccata, indè terrens justitia; subtus patens
horridum chaos inferni; desuper iratus Judex
intus urens conscientia. Et si justus vix salva-
bitur, peccator sic depressus in quam partem se
vertet constrictus? Vbi latebo, ubi apparebo,
latere erit impossibile, apparere intolerabile.
Quid dormitas anima tepida, & digna evomi
qui non expergiscitur, qui non tremit ad tan-
tum tonitruum, non dormit, sed mortuus est.
O Domine, quò me vertam, quid nunc agam,
ut mitigare queam hoc rigidum judicium tuum,
ut cum veneris judicare, nolis me condemnare?
Intelligo Apostolum tuum mihi respondere,
si nos ipsos dydicaremus, non utique judicare-
mur. Quare frequenti examine conscientiam
meam discutiam, detestabor, deplorabo, & cor-
rigam peccata mea. Adversus memetipsum ex-
ercebo judicium, confitebor delicta mea, je-
juniis, ciliciis, orationibus pœnam infligam.
Tu etiam ô Domine, hic potius ure & seca, ut
in æternum parcas. Quidquid à te mihi ad-
versi illatum fuerit, tanquam à medicâ manu
tuâ, vulnera mea sanantis, lubenter admittam.

II. PUNCTUM.

CONSIDERA, quemadmodum Deus hoc pri-
vato judicio acquieturus non sit, sed pro-
ducturus omnia, tam mala, quàm bona nostra
in apertum, publicum, atque universale judi-
cium.

atenu. *Sedebit super sedem majestatis suae, & con-*
 dex. *gregabuntur ante eum omnes gentes, separabit*
 lva. *eos ab invicem, sicut pastor segregat oves ab hæ-*
 em se. *dis. tum ut magis confundat improbos, qui in*
 ebo. *sceleribus suis latebras sectati sunt; & ut pro-*
 bile. *bos, virtutibus illorum manifestatis, honoret;*
 mi. *tum ut judicii sui æquitatem Angelis homini-*
 tan. *búsque manifestet, in conspectu omnis crea-*
 s est. *turæ intelligibilis expositurus facta omnium*
 gam. *ac de eis diciturus sententiam, quando inscru-*
 tuu. *tabiles hæctenus viæ & judicia Dei patebunt*
 are. *omnibus. Expende, quale hoc judicium futu-*
 lere. *rum sit, quantòque apparatu instituendum sit*
 are. *spectaculum spectaculorum omnium gravissi-*
 tiam. *imum, ubi de rebus hucusque occultissimis, de*
 cor. *cogitatis, verbis, factisque & neglectis univer-*
 n ex. *sorum hominum, de vita & morte, de salute aut*
 je. *damnatione æterna, velut in speculo clarissimè*
 gam. *collectimque omnia singulis repræsentante, ita*
 a, ut. *patebunt universa, ut nec minimum cogita-*
 ad. *tum ultimi cædonis latere queat. Quid enim*
 manu. *scienti omnia, & potenti impossibile sit pro-*
 am. *ponere? Qualis, obsecro, hæc confusio cujus-*

ut probos honoret, confundat improbos, & suam æquitatem declares.

Ingens hæc erit confusio improborum.

pri. *que futura est peccatoris, quando in Christi*
 pro. *D. Virginis & SS. oculis, in notorum juxta &*
 s tra. *ignotorum conspectu, occultæ ipsius intentio-*
 ndi. *nes, fraudes, consilia, proditiones, libidines, &*
 um. *quæcunque altissimis visus est latebris ac te-*
nebris recondere propalam, & in luce, tam
hostium, quàm amicorum facinora expo-
bran-

G

bran-

callo
10. 11. 12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.

brantium insultantiumque malevolo homini
 exi onentur ! Tam ingens, coram Deo homi-
 búsque, tamque sensibilis hæc erit confusio, ut
 & seipfos horreant, & quo se recondant mi-
 feri, locum reperturi non sint; ideoque, *mon-*
tibus operite nos, & collibus cadite super nos,
 desperatis vocibus acclamaturi. Ad hoc igitur
 iudicium omnes temerè in hoc mundo ju-
 dicantes proximum suum, & velut Dei munus
 ante tempus occupantes, Paulus jubet respi-
 cere. *Nolite, ait, ante tempus iudicare, quoad-*
usque veniat Dominus, qui iudicabit abscondita
tenebrarum, & manifestabit consilia cordium.
 Aliud erit iudicium, quàm hìc in mundo erga
 gravissimorum scelerum reos, per equuleos, ro-
 tãsq; & distorsiones membrorum omnium,
 per uncos crucésque & ignes propositos exer-
 cetur. Et tamen quàm hoc multis terribile! Hic
 de pœna unius alteriúsve horæ aut etiam diei
 non agitur, nec de infamia inter paucos homi-
 nes, aut sæculum unum terminanda; sed de
 ignominia, opprobrio, tormentisq; æternis.
Sicut ait Deus, exaltantur cœli à terra, sic exal-
tata sunt via mee à viis vestris, & cogitationes
mee à cogitationibus vestris. Ideoque & Paulus
 in tot carceribus & iudicium terrenorum qua-
 stionibus exercitatus; *Mihi, inquit, pro minis-*
mo est, ut à vobis iudicer, aut ab humano di-
1. Cor. 4. Nihil mihi conscius sum; sed non in hoc iustij-
catus sum; qui autem iudicat me, Dominus est.

*Judicium
 humanum
 fallax non
 divinam.*

*1. Cor. 4.
 v. 5.*

*Humani ius-
 dici brevis
 pœna, levis
 infamia, non
 divini.*

Isai. 55.

1. Cor. 4.

Hoc iudicium erit, ad quod cælum terræque
 repente commovebitur, ac contremiscet. *Ad-
 veniet dies Domini sicut fur, in quo cæli magno
 impetu transient, elementa verò calore solventur
 terra autem, & quæ in ipsa sunt opera exuren-
 tur.* Ad hoc iudicium omnes de cælo Angeli,
 de terra homines iudicandi confluent. Tunc
 mittet Deus Angelos suos cum tuba, & voce ma-
 gna, & congregabit electos à quatuor ventis.
 Tunc videbis magnos & pusillos stantes ante
 thronum Dei, & libri aperientur, & iudicabuntur
 mortui secundum opera ipsorum, & qui non in-
 venietur in libro vite, mittetur in stagnum ignis.

AFFECTUS. *Dies ira, dies illa, dies tribu-
 lationis & angustia, dies calamitatis & miseria,
 dies tenebrarum & caliginis, dies tuba & clan-
 goris, &c. Quando in igne zeli ejus devo-
 rabitur omnis terra. Quam salutare Christi
 monitum est! Attendite vobis, ne forte
 graventur corda vestra in crapula & ebrie-
 tate, & curis hujus mundi, & superve-
 niat in vos repentina dies illa. O si cum
 Hieronymo: sive comedam, sive bibam, sive
 aliud quicquam agam, semper vox illa au-
 ribus meis insonare videatur: Surgite
 mortui, & venite ad iudicium! Va enim
 mihi misero, cum venerit dies iudicij, &
 aperti fuerint libri conscientiarum, cum dice-
 tur de me: Ecce homo & opera ejus. Quid
 faciam tunc, Domine Deus meus, cum*

Horribile
 Dei judi-
 cium omnia
 commovebit
 in cælo &
 terra.

2. Pet. 3.
 Matt 24 31

Apoc 12.

Sophon. 1.

Luc. 21.

Timor ju-
 dicii universi
 salis.
 August.
 Med. c. 39.

caeli revelabunt iniquitatem meam, & ad ver-
sum me terra consurget? Ecce nihil respondere
potero; sed demisso capite, pra' confusione, coram
te stabo trepidus & confusus. Heu me mise-
rum! quid dicam, clamabo ad te Domine Deus
meus: Miserere mei Domine, dum adhuc tem-
pus miserendi est, & secundum multitudinem
miserationum tuarum dele iniquitatem meam.
Ne mea quaeso reserves peccata, ad illum diem
ira' supremi Judicis; quando ardens erit furor
ejus, & gravis ad portandum: labia ejus reple-
ta erunt indignatione, & lingua ejus, quasi ignis
devorans: spiritus ejus, velut torrens inundans,
ad perdendas gentes in nihilum. O Domine,
contere nunc durum cor meum, & oculos sol-
ve in lachrymas poenitentiae: Confige timore
tuo carnes meas: a judiciis enim tuis timui. Et
quia per singulos te dies offendo, lavabo per
singulas noctes lectum meum, lachrymis meis
stratum meum rigabo. His atque illis poeni-
tentiae operibus N.N. sedulo insistam; me-
lius enim est lugere & dolere modice in tem-
pore, quam immensum in aeternitate.

Mat. 30 v. 27.

Poenitentia
 votum.
 Bl. 118.

III. PUNCTUM.

Horror &
 lamentatio
 improbo-
 rum in hoc
 judicio.

Considera, quale discrimen in hoc judicio
 futurum sit proborum & improborum,
 dum illi expectatione caelestis gloriae ad ulti-
 mam anhelabunt Judicis sententiam: hi scele-
 rum

rum convicti , terrore æternarum pœnarum
 jam imminentium, attoniti percussique, in Ju-
 dicis conspectu apparebunt. *Tunc stabunt ju-
 sti in magna constantia adversus eos , qui se an-
 gustiaverunt, & qui abstulerunt labores eorum.*
Hi verò videntes turbabuntur timore horribili,
dicentes intra se , poenitentiam agentes , & præ-
angustia spiritus gementes ; hi sunt, quos habui-
mus aliquando in derisum, & in similitudinem
improperii. Nos insensati vitam illorum estima-
bamus insaniam , & finem illorum sine honore.
Ecce quomodo computati sunt inter filios Dei, &
inter Sanctos fors illorum est. Ergo erravimus à
via veritatis. Quid nobis profuit superbia, aut
divitiarum jactantia quid contulit nobis? Tran-
sierunt omnia illa tanquam umbra. Videbunt
hinc cœlos apertos , & gloriam ejus inenarra-
bilem beatis paratam ; indè verò occurret ocu-
lis animisq; Tophet, abyssus pœnarum, præ-
parata, profunda, & dilatata, cujus nutrimen-
ta ignis & ligna multa flatus Domini sicut tor-
rens sulphuris succendens eam. Quàm hæc di-
versa consideratione electis & reprobis obji-
cientur : dum illi tantam se calamitatem effu-
gere, tantam felicitatem subire jam mox posse
intelligent ; hi omnia ad suam perniciem in-
structa cognoscent ! Vide nunc, atque expen-
de sedulò , inter quos aliquando futurus sis ;
quod ex præsentis magis vita tua, quàm futura,
quæ incerta est, poteris arbitrari. Illud in animo

Gaudium &
 exultatio
 proborum.

Sap. 5.

Il. 30. v. 81.
 Cœlum &
 infernus
 patens.

Malach 4.

Sap. 5.

*Judex aliis
terribilis,
aliis aman-
bilis.*

Mat. 25. v. 3.

Ps. 23. v. 4.

*Sententia
alios fulminans,
alios
bens.*

certissimum sapius revolve. *Ecce dies venit succensa quasi animus, & erunt omnes superbi & facientes impietatem stipula: & inflammabit eos dies veniens; & orietur vobis timentibus eum Sol justitia, & egrediemini & salietis sicut vituli de armento, & calcabitis impios, cum fuerint cinis sub planta pedum vestrorum.* Die obsecro, si hoc momento talis, qualis nunc es, stares in hoc judicio, inter quos te futurum confideres? putasne meliorem te staturum; nisi jam nunc te emendes? *O infelix impiorum dies, & felix piorum! omnem creaturam armabit Deus ad ultionem inimicorum, & pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos.* Ipse Judex vultu terribili inter fulmineas nubes metuendus eisdem in sede Majestatis suae comparebit. *Contra his, qui Christum secuti sunt Judex amabilis & tanquam frater futurus est: quibus, postquam a reprobis separati fuerint, blando vultu verbisque, hanc dicet sententiam: Venite Benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi.* Nimirum, *innocens manibus, & mundo corde, hic accipiet benedictionem a Domino, & misericordiam a Deo salvatari suo.* Hæc autem benedictio est, quæ omne bonum adfert, omne malum avertit. Ad quam consternati mali, cum se exclusos viderint, plusquam Esau paternâ benedictione privatus, clamore magno irrugient; sed ad hos iratus Judex voce vultuque horribili conversus exclam-

exclamabit: *Discedite à me maledicti in ignem æternum, qui præparatus est Diabolo & Angelis ejus. Esurivi enim, & non dedistis mihi manducare, &c.* O voces supra tonitrua & fulmina terribiles, discedite à me Patre vestro, Creatore, Deo, fonte omnis boni, à vultu, in quæ desiderant Angeli prospicere, à facie solo aspectu beatificante, ab omni amore ac beneficiis meis, quibus estis indigni, ab hæreditate & regno vobis cum Angelis præparato: maledicti in bonis externis, internisque omnibus, corporis & animæ, sensibus, potentiisque universis, pro quibus frustra ego in carne maledictum factus sum, ut vos benedictione implerem. Nunc igitur discedite in ignem æternum. Non præparavi vobis aliquot dierum, annorum, aut sæculorum pœnam, sed æternam; non mollem in stramine carcerem, non solubilia vincula, sed ignem intima viscera in horribili carcere comburentem & ardores sempiternos. Quæ tunc vox miseris, quis sensus, quæ cogitatio futura est? Quò se vertent, quando omnis præter Deum creatura in horum damnatorum execrationem & tormenta conspirabunt, & sibi metipsis à deo execrabiles futuri sunt, ut se præ rabie ac desperatione lacerare, perdere, annihilare velint, & nõ poterunt? Horum igitur societatem qui volent olim vitare in tam formidabili judicio: nunc etiam in terris vitent in quo vis flagitio, & omne opus ita peragant, tanquam rationem Deo præsentireddaturi.

AFFECTUS ET COLLOQUIUM.

Apoc 15.

v. 3.

Admiratio
iudicio-
rum Dei.

Pl. 42.

Pl. 2. v. 5.

Psal. 18.

Magna & mirabilia sunt opera tua, Domine Deus omnipotens, justa & vera sunt via tua. Rex omnium seculorum. Quis non timevit te, & magnificabit nomen tuum, quoniam iudicia tua manifesta sunt. Quam terribilia iudicia tua Domine, quæ in extremum illum diem reservasti! Nunc igitur, iudica me Domine & discerne causam meam; de gente non sancta, ab homine iniquo & doloso eripe me. In hoc tempore misericordiae tuæ corrige me, & doce me facere justificationes tuas: a iudicijs enim tuis timui. Loquere nunc Domine, quia audit servum tuum: in extremo enim iudicio ad improbos loqueris in ira tua, & in furore tuo conturbabis eos. Fac ut hic meipsum iudicem, agnoscam, & plangam peccata mea. Ab occultis meis munda me, & a alienis parce servo tuo.

O Domine, quam diversus ille iudiciorum tuorum exitus, quo de tuis creaturis immutabili decreto, irrevocabili sententia statuis, *venite benedicti, & discedite à me maledicti!* quam illis optanda, amanda, lata; his abominanda, fugienda, tristia nuntias! illos æternum, te videre atque omne possidere bonum jubes; hos ardere sempiternis ignibus, atque interminabili abyfso malorum absorberi mandas! Et tamen utrique creaturæ tuæ sunt, quibus animum, sensum, vitam, omnia bona tribuisti, tanquam benignus pater hæctenus. Nôsti, quam

quàm fragiles creaturæ fuerint, quando etiam
 Apostolus tuus queritur: *non quod volo bonum
 facio; sed quod nolo malū.* Quid ergò est, quòd
 tam horrenda ira in illas deservias? quia inquis,
vocavi & renuistis, extendi manum meam, &
*non fuit, qui aspiceret, despexistis omne consiliū
 meum: ego quoque in interitu vestro ridebo.*

O mi Deus, fac igitur, ut vocem tuam in
 sacris libris, in concionibus, in divinis inspi-
 rationibus tuis agnoscam, & non solum man-
 data tua, quæ gravia non sunt, verum etiam
 consilia libenter audiam, & pro statū mei con-
 ditione, ac viribus datis expleam: divinam et-
 iam manum tuam, quam sæpè in hoc mundo
 ad plectenda scelera extendis, tanquam cor-
 rigentem, & ad emendationem provocantem,
 aspiciam, atque exosculer; ut in extremo die te
 placare queam iudicem meum. O Salvator,
cum veneris iudicare, noli me condemnare. Ecce
 ab hoc momento emendationem, in his illif-
 que delictis ac defectibus meis N. N. quibus te
 sæpius offendi iuro ac promitto. His imposte-
 rum precibus, ac pietatis operibus N. N. con-
 stanter insistam. Quod ut impetrem Domi-
 ne, fac ut sonent nunc sæpius illæ voces tuæ in
 auribus meis: *venite benedicti; discedite ma-
 ledicti.* Nec permitte me unquam separari à te,
 donec in æternum videam te, & cum omnibus
 sanctis glorificem te, Deum meum, benedi-
 cum in secula.

Prov. I.
26.

Desideria
um ser-
viendi
Deo.

*Judicium fatale subit, (2.) secreta patebunt
Omnia, (3.) clarescent ira favorque Dei.*

P R O D I E I I I.

MEDITATIO IV.

*De inferno, respondens quinto Exerci-
tuo S. IGNATII.*

VERITAS. Horrenda inferni poena omnia hujus mundi excogitabilia supplicia vincit, sensus & membra corporis singula pervadens. (2.) Animam quoque ejusque potentias universas immensum cruciatura, (3.) Verum sola æternitas est, quæ inter hæc omnem suppliciorum atrocitatem longè superat.

ORATIO PRÆPARATORIA Com-
munis.

PRÆLUDIUM I. *Imaginare te, debiscente
velut in Ætna monte, terrâ, locum damna-
torum in ejus centro, tanquam in camino suc-
censu, contemplari, & esto cum illis, qui
descendunt in infernum viventes, ne pericli-
tentur morientes.*

PRÆ.